

Qasigiannnguit, 20. august 2015
EM2015/90

I henhold til § 33 i Forretningsorden for Inatsisartut fremsætter jeg hermed følgende beslutningsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges til EM2016 at fremlægge en evaluering af Forsvarsaftalen af 1951 og efterfølgende relevante tillægsaftaler for Inatsisartut (eller såfremt fortrolighedshensyn nødvendiggør dette: for Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg). Evalueringen skal indeholde en vurdering af de i aftalen for Grønland relevante politisk-økonomiske elementer, foruden en afklaring af Selvstyrets beføjelser og kompetence ift. aftalen inden for rammen af Rigsfællesskabet.

(Sara Olsvig, Medlem af Inatsisartut, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse

Det amerikanske militærs tilstedeværelse i Grønland tager udgangspunkt i den overenskomst, som blev undertegnet i Washington d. 9. april 1941, hvorigennem USA fik tilladelse til at anlægge landingsbaner og tilhørende faciliteter i Grønland.

Overenskomsten blev efterfølgende afløst af forsvarsaftalen af 27. april 1951, som siden har fungeret som rammeaftale for det militære samarbejde mellem USA og Kongeriget Danmark ift. forsvaret af Grønland. Uagtet, at forsvarsaftalen har været ændret ved flere lejligheder, herunder senest d. 6. august 2004 ("Igaliku-aftalen").

Den amerikanske militære tilstedeværelse har inden for det seneste år været genstand for betydelige debat, ikke mindst foranlediget af den røre, som fordelingen af servicekontrakten for vedligeholdelse og servicering af Thule Air Base/ Pituffik gav anledning til.

Inuit Ataqatigiit tog i forlængelse heraf under forårssamlingen (FM2015) initiativ til en forespørgselsdebat om, hvad Grønland skal have ud af den amerikanske tilstedeværelse, herunder hvad Grønland bør kræve af afkast. Debatten gjorde det herunder klart, at der på tværs af de politiske partier hersker et udbredt ønske om at få undersøgt den forsvarspolitiske rammeaftale, således at der på sigt kan gennemføres en genforhandling af de områder, hvor Grønlands interesser ikke i tilstrækkelig grad tilgodeses.

Nærværende beslutningsforslag skal i den sammenhæng ses som en naturlig opfølgning på forespørgselsdebatten. Inuit Ataqatigiit mener således, at der er et udbredt behov for at gennemgå forsvarsaftalen med henblik på at vurdere, om aftalens indhold fortsat er tidssvarende og hensigtsmæssig for Grønland, herunder skabe et informeret beslutningsgrundlag ift., hvorvidt hele eller dele af aftalen bør søges genforhandlet. Undersøgelsen vil samtidig bidrage til at afklare den forsvarspolitiske kompetencefordeling mellem Selvstyret og Danmark, herunder hvilke beføjelser Selvstyret konkret besidder ift. en eventuel genforhandling af forsvarsaftalen.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Det vurderes, at omkostningerne i forbindelse med evalueringen burde kunne afholdes inden for rammen af Udenrigsdirektoratets normerede bevilling.

Det kan imidlertid ikke udelukkes, at udarbejdelsen af evalueringen vil indebære indhentning af ekstern konsulentbistand (f.eks. Dansk Institut for Internationale Studier, DIIS), foruden

eventuel rejseaktivitet som følge af møder uden for Grønland (f.eks. i Udenrigsministeriet). Det kan dog ikke på forhånd bestemmes, i hvilket omfang dette vil gøre sig gældende.

Der skal derfor opfordres til, at Naalakkersuisut i sit svarnotat forud for 1. behandlingen forholder sig til, hvorvidt ekstern konsulentbistand/ rejseaktivitet er en forudsætning for gennemførelsen af evalueringen, herunder hvad dette måtte indebære af omkostninger for Selvstyret.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

Ingen

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Ingen